

T.C. TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Uzun Vadeli Ulusal Kredi Derecelendirme Notu: **TR AAA**
Kısa Vadeli Ulusal Kredi Derecelendirme Notu: **TR A1**
Görünüm: **Durağan**

Önceki Not:

UVUKD Notu: **TR AAA** KVUKD Notu: **TR A1** Görünüm: **Durağan** Tarih: **04.07.2018**

İstanbul, 08.08.2019- T.C. Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü'nün (TMO veya Kuruluş) Uzun Vadeli Ulusal Kredi Derecelendirme Notu TR AAA ve Kısa Vadeli Ulusal Kredi Derecelendirme Notu TR A1 olarak belirlenmiştir. Güçlü bir finansal yapıya sahip olan TMO'nun, merkezi hükümetin icraatının ayrılmaz bir parçası ve stratejik öneme haiz bir kuruluş olması ve Hazine'nin desteğinin tam olması bu notları desteklemektedir. Mevcut performansını koruyacağına ilişkin beklentimiz doğrultusunda görünüm durağan olarak teyit edilmiştir.

Piyasa Düzenleyici Bir Kamu Kurumu: TMO, 24 Haziran 1938 tarihli 3491 sayılı Kanun ile hububat fiyatlarının üreticiler yönünden normalin altına düşmesini önlemek için Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilecek yerlerde ve tayin edilecek fiyatlarla buğday satın almak ve bu suretle piyasayı korumak, tanzim etmek ve stok bulundurmaya amacıyla İktisadi Devlet Teşekkülü olarak kurulmuştur. TMO tümüyle T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na (Hazine) ait Ana Statüsü 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın ilgili kuruluşudur. Daha sonra yapılan değişikliklerle diğer hububat ve bakliyat ile afyon alım ve satımı da faaliyet alanına dahil edilmiştir. Son yıllarda bu ürünlere kabuklu fındık ve kuru üzüm de eklenmiştir. TMO'nun işgal konusu ürünlerle ilgili piyasalarda istikrarın sürdürülmesi, kapasitenin genişletilmesi, gelişen teknolojinin etkin şekilde kullanılması, altyapının iyileştirilmesi ve haşhaş faaliyetlerindeki karlılık ve verimliliğin artırılması gibi amaçları bulunmaktadır. Alım satım fiyatları piyasalarda hem üreticileri hem de tüketicileri koruyacak şekilde, çok özel durumlar hariç, üretim tüketim miktarları (arz talep oluşumu), mevsimsel dalgalanmalar ve dünya fiyatları dikkate alınarak belirlenmektedir.

Güçlü Ortaklık Yapısı: TMO'nun %100 Hazine iştiraki olması nedeniyle, ulusal ölçekte ödeme gücü bakımından Hazine ile birebir eşleşecek şekilde değerlendirmeye tabi tutulmuştur. TMO merkezi hükümetin icraatının ayrılmaz bir parçası olarak tarım sektöründe piyasa yapıcı konumda olup, stratejik konuma sahip bir kuruluştur. Bununla birlikte TMO'nun faaliyet ortamı, Türkiye Cumhuriyeti devletinin maruz kaldığı ekonomik ve finansal risklerin (yüksek enflasyon, yüksek faiz, kur dalgalanmaları, ekonomideki yavaşlama ve yüksek cari açık gibi) etkisi altındadır.

Finansal Yapı Gücünü Sürdürüyor: TMO güçlü bir finansal yapıya sahiptir. Yüksek net işletme sermayesi ve yüksek özkaynak oranı ile faaliyet gösteren TMO'nun 2018 yılında finansal yükümlülüklerinin %113,4 artması sonucunda kaldıraç oranları yükselmesine rağmen, söz konusu oranlar hâlen düşük seviyelerde bulunmaktadır. TMO'nun satışları 2018 yılında ülkemizde gelişen makroekonomik gelişmeler sonrasında %23,2 azalarak 4,7 milyar TL'ye düşmüştür. TMO piyasa yapıcı kuruluş olarak 2018 yılında 4,2 milyon ton alım ve 3,7 milyon ton satış yapmıştır. Son dönemde, alım miktarının satış miktarlarının üzerinde gerçekleşmesi nedeniyle hem stoklarda %23,9 oranında artış yaşanmış hem de finansal borçlar yükselerek

893 milyon TL seviyesine yükselmiştir. TMO'nun aktif büyüklüğü %10,6 artışla 6,7 milyar TL'ye yükselmiş olup, 4 milyar TL özkaynak büyüklüğü ve %60,2 Özkaynaklar/Toplam Aktifler oranıyla güçlü finansal yapısını korumaktadır.

Yüksek Net İşletme Sermayesi ve Düşük Borçluluk: TMO yüksek net işletme sermayesi ile faaliyet göstermektedir. 2018 yılında TMO'nun borçlanma kısa vadeli finansal borçlarının artmasına rağmen, yükselen stok değerleri ile nakit ve nakit benzeri varlıklarındaki artış sonucunda net işletme sermayesini 4,2 milyar TL'den 4,5 milyar TL'ye yükseltmiştir. Kuruluşun toplam yükümlülükleri net işletme sermayesinin sadece %60'ı kadar olup, oldukça düşük bir seviyededir.

Dış Alımlarında Artış: TMO alımlarını, Cumhurbaşkanlığınca çıkarılan kararnameler kapsamında, alım şartları baremleri ile ilgili genelgelere göre yapmakta ve alımların fiilen yürütülmesi taşra teşkilatı tarafından yerine getirilmektedir. 2018 yılında gerek bazı ürünlerde kalite sorunu yaşanması nedeniyle arz açığı oluşması, gerekse 2018 yılının temmuz ayından itibaren döviz kurlarında meydana gelen ani yükseliş sonrasında ithal maliyetlerinin artması, iç piyasa fiyatlarında istikrar önlemleri almayı zorunlu kılmıştır. Bu kapsamda 15 Ağustos 2018 tarihli 30510 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle TMO, 750 bin ton buğday, 700 bin ton mısır, 700 bin ton arpa ve 100 bin ton pirinç için sıfır gümrüklü ithalatla yetkilendirilmiştir. TMO'nun ithalat miktarı 2018 yılında %41,7 artarak 1,4 milyon tona yükselmiş, toplam ithalatının tutarı %90,0 artarak 1,5 milyar TL'ye ulaşmıştır.

TMO'nun Seçilmiş Finansal Göstergeleri (1000 TL)

	2015	2016	2017	2018
Dönen Varlıklar	6.181.887	7.274.364	4.984.939	5.523.743
Stoklar	5.195.448	4.760.628	3.738.108	4.629.849
Duran Varlıklar	1.094.289	1.104.641	1.085.864	1.187.316
Aktif Toplamı	7.276.176	8.379.005	6.070.802	6.711.059
Aktiflerdeki büyüme (%)	50,9	15,2	-27,6	10,6
Kısa Vadeli Yükümlülükler	2.018.260	3.027.974	821.678	1.088.414
Finansal Yükümlülükler	1.780.114	2.517.740	417.761	892.717
Uzun Vadeli Yükümlülükler	1.189.686	1.196.068	1.294.876	1.584.146
İlişkili Taraflara Karşı Yükümlülükler	1.042.375	1.170.830	1.265.084	1.440.188
Toplam Özkaynaklar	4.068.230	4.154.963	3.954.198	4.038.498
Brüt Satışlar	2.677.154	5.500.677	6.165.930	4.736.994
Satışlardaki Büyüme (%)	-21,8	105,5	12,1	-23,2
EBITDA	229.378	340.326	-71.299	82.085
Vergi Öncesi Kar / Zarar	125.246	100.908	-194.712	124.073
Net Kar / Zarar	100.589	79.280	-191.487	111.657
ROAA (%)	1,7	1,0	-2,7	1,7
ROAE (%)	2,7	1,9	-4,7	2,8
EBITDA Marjı (%)	8,6	6,2	-1,2	1,7
Kaldıraç Oranı (x)	0,8	1,0	0,5	0,7
Finansal Kaldıraç Oranı (x)	0,4	0,6	0,1	0,2
Özkaynak / Aktif (%)	55,9	49,6	65,1	60,2

İstanbul Uluslararası Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.

Esentepe Mah. Büyükdere Cad. Müselles Sok. Onur İş Merkezi No: ½ Şişli, İstanbul

Tel : 0212 272 01 44

www.turkrating.com